№ 1. КИЇВ, СІЧЕНЬ 1948 р.

РІК ВИДАННЯ VII

Перець замовив художникам обкладинку до номера журналу, присвяченого 30-річчю Радянської України.

Художники принесли в редакцію три варіанти обкладинки. На одній з них Радянську Україну показано в образі героїні колгоспних ланів; на другій ви бачите її в образі передового борця за швидку відбудову шахт Донбасу; на третій обкладинці художник показав Україну в образі майстра металургії.

Вміщуємо всі три варіанти, бо лише разом взяті вони створюють сучасний образ нашої дорогої іменинниці.

ЛИСТИ ЗАПОРОЖЦІВ

Мал. К. Агніта

Лист турецькому султану

Лист в редакцію

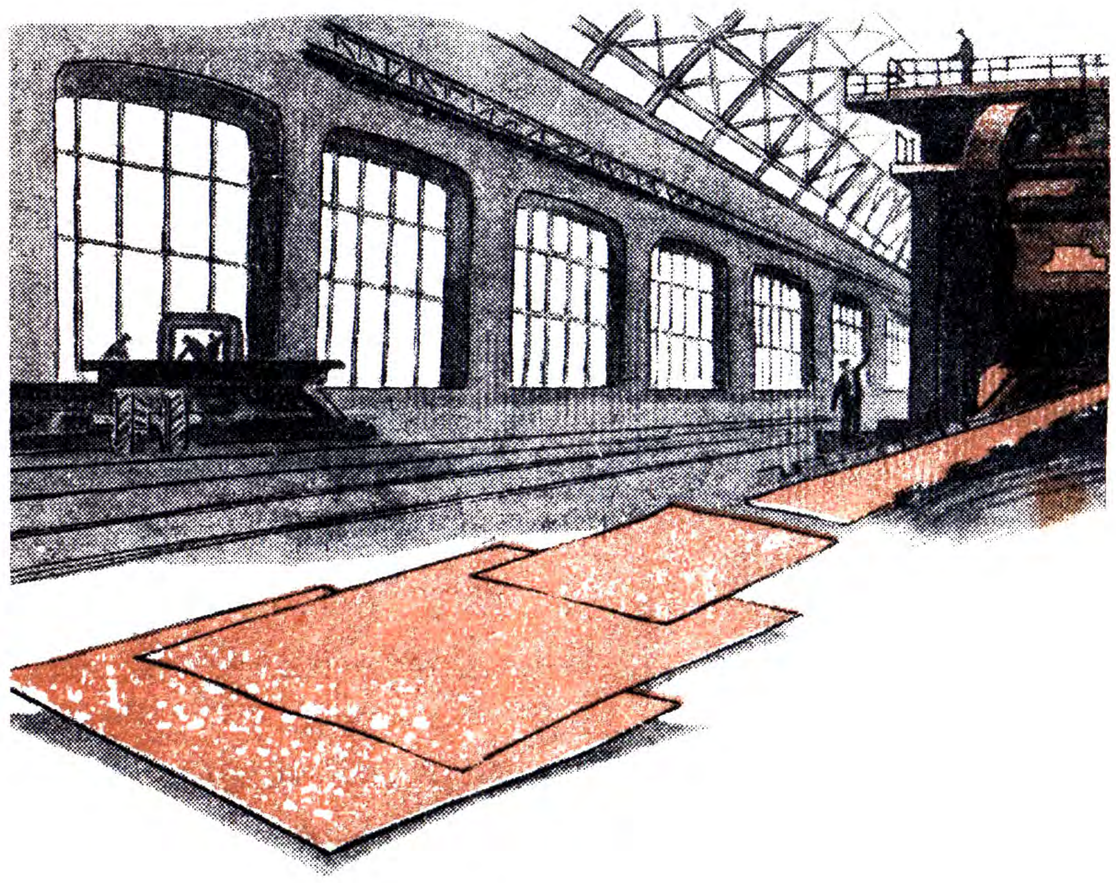

Тонкий лист.

ЗДРАВИЦЯ

Будь здорова, Україно,
І чолом тобі й привіт!
Будь щаслива, Україно,
Славна й дужа на весь світ!

Будь невтомною, на силі,
Повна зодчої снаги!
Хай твоїх достатків хвилі
Щедро б'ють за береги!

Хай пісні з-над верховіття
До ясного сонця йдуть, —
У своє тридцятиліття
Славна будь, щаслива будь!

Од світання до світання,
Мимо гір, річок, озер, —
Линуть щирі привітання
Від п'ятнадцяти сестер.

Що грудьми за тебе стали
Не в одному вже бою,
І навіки возз'єднали
Твій народ в одну сім'ю.

І ніяка зла година
Вже для тебе не страшна,
Бо міцна твоя родина,
Бо в труді ти не одна.

Дні і ночі ешелони
Йдуть від старшої сестри,
На полях стають в колони
Сталінградські трактори,

Мчать комбайни із Ростова,
Нафта плине із Баку.
Україно, будь здорова,
Будь щаслива на віку!

З міста Леніна турбіни,
Шовк, бавовна з Бухари, —
Щедрий дар на іменини
Для любимої сестри.

Пропливають села білі,
Наче в морі острови, —
Мчать нові автомобілі
З Ярослава та Москви.

Поїздам немає впину,
Мимо гір, річок, озер, —
На Вкраїну, на Вкраїну
Від п'ятнадцяти сестер!

Щоб ти дужчою ще стала,
Наша рідна сторона,
Щоб ніяка вже навала
Не була тобі страшна!

Розгортайся ж ти на силі,
Набирайся ж ти снаги!
Щоб раділи друзі милі,
Щоб тремтіли вороги!

Будь здорова, Україно,
Славна, дужа на весь світ!
Будь щаслива, Україно,
І чолом тобі й привіт!

Хай пісні з-над верховіття
До ясного сонця йдуть!
Процвітай, цвіти століття,
Славна будь! Багата будь!

Сергій ВОСКРЕКАСЕНКО.

ФЕЛЬДМАРШАЛ МАВ РАЦІЮ

«Лютості мас можна не боятися, бо після тяжких переживань більша частина населення прагне спокою та нормальних умов життя й готова підкоритись енергійному керівництву».

Так у травні 1918 року писав із Києва до Берліна командувач німецькими окупаційними військами на Україні.

Через 2 місяці, 30 липня 1918 року, автора листа фельдмаршала Ейхгорна було вбито в Києві.

Через 4 місяці, в листопаді 1918 року, німецька окупаційна армія безладною отарою тікала з України під ударами Червоної Армії.

Так на ділі було доведено, що на Україні «більша частина населення прагне спокою та нормальних умов життя».

ЧОГО ВОНИ СМІЮТЬСЯ?

Закреслений радянською владою. 2

Г. РИКЛІН

Ілюстрації Бе-Ша

Українські записи

/З блокноту фейлетоніста/

I

Вечоріло. Ми їхали в село, в колгосп «Червоний Жовтень», Вінницької області — кінооператор і я. Ми їхали знімати документальний короткометражний фільм за моїм нарисом про цей колгосп. Від станції до колгоспу шість кілометрів.

Хороші коні, прекрасні сани. Ми їхали швидко. Коней поганяв хлопчина з колгоспу, років шістнадцяти.

Ми почали підійматися вгору. Кінничий, який до цього часу мовчав, раптом обернувся до нас і діловито запитав:

— Ви з Москви?

— З Москви.

— Оперу «Кармен», музика Бізе знаєте?

Признаємось і каємось: ми були здивовані. Широкі поля, сніжні замети. Сільський хлопчина. І Бізе?

— Оперу «Кармен»? А в чому справа?

— Я тромбоніст. Граю в нашому колгоспному оркестрі. Розучую арію тореадора, того самого, що з биками возиться. Хитромудра штука.

Моє вузьке місце — класична музика. І тому тут, у засніженому українському степу я примушений був мовчати.

Але кінооператор взяв за свій обов'язок порушити вечірні сутінки пристрасними піснями тореадора. Кінничий благоговійно підтягував, розмахуючи в такт правою рукою.

Так ми й поїхали далі... Перед самим селом кінооператор, поринувши в мрійливий настрій, почав декламувати: «Тиха украинская ночь, прозрачно небо»...

Він не встиг закінчити. Коні побігли ристю, і за якусь мить перед нами розкинулось село. Воно було залите яскравим світлом.

Кінничий лукаво глянув на нас і, показуючи батогом на електричні лампочки, продовжив пушкінські вірші:

«...прозрачно небо, звезды блещут...

А на другий день вранці я занотував до свого блокноту такий епізод.

Кінооператор стоїть на пагорбі, енергійно крутить ручку апарата: знімає нову школу. Підходить бабуся. Уважно дивиться:

— Що, хлопче, робиш?

— Знімаю картину.

— Крутиш, і картина виходить?

— Виходить.

— А коли назад покрутити?

— Назад, бабусю, не можна. Якщо крутити ручку назад, то все життя піде назад: поміщик повернеться в село, куркуль прибіжить, і цієї школи, всіх цих будинків не буде, колгоспу не буде.

— Е, ні, хлопче, ні! — промовила злякано бабуся. — Не треба! Крути вперед, тільки вперед!

II

Це було в 1939 році. Я йшов однією з найгомінливіших вулиць Львова. Тут, на розі, я побачив сцену, яка збудила в мені спогади про давно минулі часи.

Я згадав маленьке, заштатне містечко на Чернігівщині, містечко, занесене грудневими снігами. Морозна ніч. Заметіль. Лютий вітер гуляв кривими вуличками — він стукав у віконниці, гудів у комині, дзвенів телеграфними дротами.

Тієї ночі на базарі. у великому заїзді гуляли браві донські козаки.

З берегів тихого Дону їх пригнали сюди по указу царя на втихомирення. Погасав бурхливий п'ятий рік, задушений чорними силами. Але по селах, в поміщицьких маєтках ще гуляв червоний півень: то були останні спалахи великої пожежі, яку самодержавство хотіло погасити руками донців.

Гуляли козаки, справляли різдво. І от на їх свято завітав непроханий гість. Це був русявий 16-річний юнак, з гарячими очима і гострим вольовим підборіддям.

Він зайшов у простору чайну, затуманену махорковим димом, швидко протер кулаком скуті інеєм повіки, зняв картуз і, піднявши його високо над своєю скуйовдженою головою, заговорив спокійно й упевнено:

— Товариші!..

Це крамольне слово, наче постріл, пролунало в чайній і в одну мить обірвало буйне гульбисько. Козаки притихли, дивуючись безумній хоробрості юного промовця, який так пристрасно заговорив про гірку долю народну, про братство трудящих, про соціалізм. Першим опам'ятався вусатий вахмістр з великою сергою в лівому вусі. Він сплюнув, вилаявся і, перекидаючи на ходу ослони, кинувся до агітатора.

Тої ж ночі містечко довідалося, що скривавленого шевчика Захарка козаки відвезли в острог.

Містечко, затаївши подих, мовчало. Лише вітер тривожно шугав порожніми кривими вуличками — він стукав у віконниці, гудів у комині і жалібно дзвенів телеграфними дротами...

Я згадав про все це у Львові. Там стояв кремезний чоловік з лампасами, хвацький донський козак і, звертаючись до натовпу, що його оточував, говорив:

— Товариші! Що таке?..

Він поправив шаблю на боці і продовжував:

— Що таке соціалізм? Соціалізм, товариші, — це така програма, котра...

Десятки пар очей з захопленням дивилися на цього рослого красуня, який приніс сюди з тихого Дону ось ці хвилюючі слова про соціалізм. Хтось у шляпі, що стояв у натовпі, пошепки казав своїй сусідці:

— Я поки що нічого не розумію. Так буває тільки в казках. Козак говорить про соціалізм!.. Що там таке відбувається в Радянському Союзі? Ви можете мені це пояснити?

А козак, тимчасом, продовжував:

— Серце кров'ю обливається, коли я дивлюсь, як тут при панах жив трудящий народ. От, наприклад, у нас, в Радянському Союзі...

...Голову Захара, колишнього шевчика, нині керівника одного із столичних трестів, уже давно вкрила сивина. Він прислав мені теплий, схвильований лист. Моя кореспонденція в «Правде» із Львова про донського козака, який проповідує соціалізм, збудила в ньому спогади про старе, заштатне містечко на Чернігівщині і про ту холодну, засніжену різдвяну ніч, коли Захарові було шістнадцять років і коли його молоді, гарячі слова про соціалізм дзвеніли на козацькій гулянці в накуреній чайній містечкового заїзду.

З КОЛЕКЦІЙ ПЕРЦЯ

Мал. О. Сашка

ГЕРБАРІЙ.

Закреслений радянською владою.

В. КАРБОВСЬКА

ЛАВКА БІЛЯ ФОНТАНА

Газета «Вашінгтон пост» опублікувала знімок, на якому зображений апарат для підслухування, знайдений репортером під лавкою в парку Вашінгтона. Дроти від цього апарата вели до будинку поліції.

— Гаррі! Ви повинні встановити за ніч апарати під всіма лавками сквера. До 8-ої ранку все повинно бути готове.

— О-кей! Під всіма лавками. За виключенням тієї, що біля фонтана, я вважаю?

— Це ще чому?

— На ній з ранку до вечора відпочиває старий містер Гопс а будинку № 43.

— Так що ж? Хіба ми не повинні знати, про що він меле?

— Насмілюсь, сер, він не меле. Йому ні з ким молоти. Він глухий і з ним треба розмовляти дуже голосно. А ви знаєте, що в нас тепер ніхто не ризикне розмовляти надто гол...

— Досить! Він прекрасно може базікати сам з собою, собі під ніс. Уловлювач під ним треба встановити, як і скрізь. Ви зрозуміли?

— Шурлі! Все буде зроблено, як ви наказали.

8 година ранку. Дев'ята. Десята. Одинадцята. Дванадцята. Перша перевірка.

— Покажіть ваші записи, Гаррі. Лавка під кленами № 1.

«Місіс Бетті Браун, дружина клерка Томаса Брауна з будинку № 11. Жінка 32-х років.

— «А-а-а! А-а-а! А-а-а!».

— Що вона хотіла цим сказати? Висловити невдоволення існуючим в Америці режимом?

— Смію пояснити, сер, це — спів.

— Ви вважаєте? Але чому такий жалібний спів? Мінор? Вона могла б заспівати й мажорніше, як личить справжній американці. Прум-прум-прум! Трам-там-там! Або щось в цьому роді. Подивимось далі. На тій же лавці Едді Браун дев'яти місяців.

—«У-а-а... Гм-гм! Ма-а-а! І! І! І!».

— Перекладіть, Гаррі.

— Наскільки я розумію, сер, це дитячий плач.

— Як? Молокосос дев'яти місяців і вже невдоволений життям? Та ще демонструє це в громадських місцях? Негайно візьміть на замітку все сімейство клерка Томаса Брауна з будинку № 11. Слідуюча лавка.

«Лейтенант Елліот Стренг: — Люба моя, я не можу більше терпіти, це справжні муки.

Маргаріта Адамс: — Що ж робити, милий, ви ж знаєте, ми невільники своєї долі»...

— Шо! Це дівчисько скаржиться на відсутність свобод в Америці, а лейтенант нагло заявляє, що не може більше терпіти? Та це ж типові антиамериканські випади!

— Потрудіться прочитати далі, сер. Мені здається, що це не більш, ніж простеньке признання в коханні. Вері примітівлі.

«Лейтенант: — Кохана, мені здається, що я не діждусь того дня, коли ми заведемо свій маленький будиночок...»

— Ого, Гаррі! А мені здається, що ви починаєте втрачати нюх. Лейтенант самовпевнено заявляє, що до самої смерті він не зможе завести власного будинку? Хіба ви не бачите. він не вірить в просперіті! Він пророкує швидку й неминучу кризу. Він навіть відкидає основи приватної власності. Повідомте про лейтенанта в його частину і негайно. Слідуюча лавка. Двоє робітників? Це цікаво!

«Джемс Харді, Джон Бруклін.

— Посидимо?

— Посидимо!

— Покуримо?

— Покуримо.

— Помовчимо?

— О, іес! Краще помовчимо».

— Дивно! Але цілком лойяльна розмова. Ви не помітили, куди тягнуло дим з їхніх люльок: на захід чи на схід? Треба все помічати, Гаррі. Лавка № 4 і № 5

«Чик-чирик, чик-чирик! Чик-чик-чирик!»

— Хто це?

— Горобці, сер.

— Нічого, горобцям поки що можна. Нехай. Шоста лавка.

— Місіс Марченсон, домовласниця. 52 роки. Вдова з котом:

— Що значить з котом?

— Вдова Марченсон вивела в сквер свого котика. Е літл кет, сер.

— Ага, так, так. Про що ж вони розмовляють?

«Кіт: — Муррр... муррр... мяу!

Вдова: — О, май дір Попсі! Як хороше нам з тобою під нашим власним американським сонцем, котре виглядає сьогодні, як мільйон доларів!»

— Приємна дама! І розуміє реальну ціну речей. Дальше.

— Прошу пробачення, сер! Останній запис важко розібрати.

— Глупство! Давайте розберем. Лавка біля фонтана...

«Містер Гопс, 87 років.

— Кхе-кхе... Ік! Пфф... Хррр... хррр... Апчхи!

— Хек-тьфу!..»

— Ви що, Гаррі, ідіот? Ви не розумієте, чим це пахне?

— Якщо дозволите, сер... Мені здається, що я не помилюся, коли скажу, що старий Гопс кашляє, чхає, хропе, спльовує і... взагалі... Але я не бачу...

— А я бачу, що ви нічого не бачите! Ця стара шельма нарочито сидить на самому видному місці біля фонтана і — страшно подумати! — всіляко ганьбить нашу сучасну американську систему! Від чого по-вашому може зараз відпльовуватись такий старий американець? Відомо від чого! Вловлювач під ним в порядку? Не прогавте ні одного звуку. Всю увагу лавці біля фонтана! Ми ще зробимо з вами кар'єру, Гаррі, на цьому звуковловлюванні. Гут бай!

— Гут бай, сер!

БАНКІР

Закреслений радянською владою.

СТАРІ ПІСНІ НА НОВИЙ ЛАД

Мал. В. Гливенка

Ой, видно село,
Широке село, під горою.

Ой, на нашій вулиці
А всі хлопці молодці.

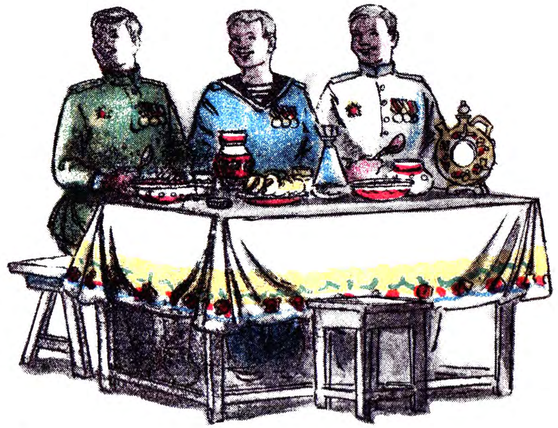

Приїхали три козаки,
Та всі три однакі...

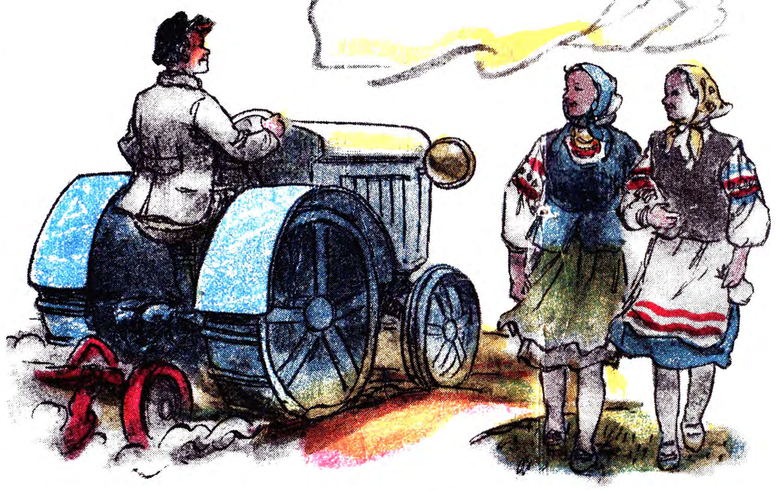

По дорозі жук, жук,
По дорозі чорний.

Подивися, дівчино,
Який я моторний!

perec-ua.
perec-ua.

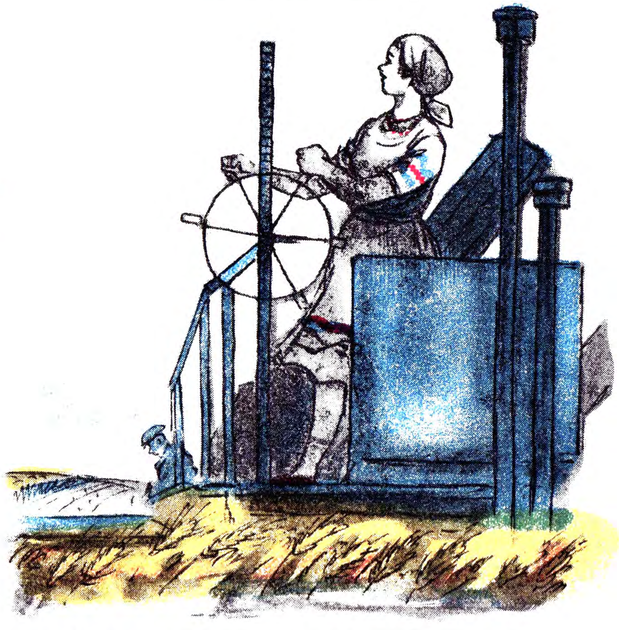

Ой, у полі нивка,
Кругом материнка...

Там дівчина жито жала,
Сама чорнобривка.

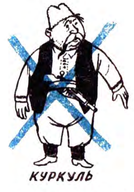

КУРКУЛЬ

Закреслений радянською владою.

— Я завжди твердив, містер, що руським не можна вірити. От і тепер: говорили „п'ятирічка", а виконують за чотири роки!

Мал. Бе-Ша

В СЕЛІ ГАЛИЦЯ

I

...Сільрада. У кутку, біля вікна сидить виконавець Ганна і, мабуть, думає над тим, куди її зараз пошлють. За широким столом — секретар сільради Трохим Петрович Назаренко, на вимогу загсу, підбиває на рахівниці підсумки: скільки в селі відбулося за рік весіль.

— Так засвадьбилося, — каже, — що, дивись, і в «сводку» не втиснеш. Лише за жовтень вісімнадцять весіль справила Галиця!

В сінях цокнула клямка. Трохим Петрович усміхнувся.

— Гляди, знову якась парочка йде розписуватись.

Двері відчинились, і парочка зайшла: вісімдесятип'ятирічний дід Михайло Якимович Ревтюх і якась баба.

— Що хотіли, діду?

— Розписатись хочу.

— Що-що?

— Розписатись. Мені зав. клубом помагав скласти статтю до райгазети, як я ферми до зими вкривав. І договорились, що тут стрінемось, щоб розписатися, що дійсно так було.

— А ви грамотні?

— До 55 років, — каже дід, — умів тільки «Ревтюх» писати. А після, як ото в 26-му году видержав курс лікнепу, то й газету читаю.

— Де ж ви «Ревтюх» навчилися писати?

— А он вона, наша гімназія! — насмішкувато мовив старий і показав у вікно на малесеньку, похилу хатку з кривенькими вікнами. — Ото там я пройшов «аз-буки і всі науки»!

Запам'ятали, діду, ще дещо з тої школи, чи ні?

— Запам'ятав.

— Що?

— Найбільше запам'ятав, як бив піп.

— А за що ж бив?

— За те, що я замість сказати «чудо» говорив «фокус».

...Багато розповідав Михайло Якимович про стару Галицю. Ходили в школу тоді 25—30 учнів. «Та й ті, — каже, — далі первого класу не видержували і йшли до Поньки».

— А що ж то за Понька був?

— Поміщик.

Секретар сільради відкрив папку, глянув у неї і каже:

— А знаєте, скільки тепер учнів в нашій новій десятирічці?... Чотириста! За 30 років вийшло з Галиці 70 учителів, 17 інженерів, 25 зоотехніків, 50 агрономів, 20 офіцерів Радянської Армії, 5 лікарів, зараз у вузах до 200 наших земляків студентів.

— Це, як колись, то на всю Чернігівську губернію хватило б, — підкинув старий.

...Розмову обірвав телефонний дзвоник.

— Галицька сільрада слухає... Ага... Зараз скажу... Пишіть. Газет одержує всього 420. Журналів 73. Що, що? Та просимо більше. Більше, будь ласка!

II

...І от ми йдемо селом у колгосп «Червоне селище». Минули крамницю, пошту, друкарню, колгоспну лазню, медпункт, колгоспний цегельний завод... І стали. Стали тому, що не можна пройти мимо галицького клубу, щоб не глянути на нього. А як уже глянеш, то неодмінно зайдеш у клуб, у красиву і величезну будову з червоної цегли, покриту блискучим залізом, з великими, світлими вікнами.

Просторе фойє, з чотирма колонами, ще не закінчене. Ліворуч і праворуч — кімнати. Одна — для бібліотеки-читальні, друга — для оркестру. Третя — для буфету. Четверта — кабінет зав. клубу. (Так і хочеться сказати — «кабінет директора»!).

Для того, щоб назвати цей клуб справжнім міським театром, невистачає лише одного — кабінета адміністратора, що перед початком вистави роздавав би контрамарки своїм знайомим.

Та в Галиці всі свої, всі знайомі, а тому «адміністратор» навіть кошторисом не передбачений. І правильно!

— А ось — наш зал! — говорить голова колгоспу Пилип Іванович Птуха і відчиняє ліві вхідні фарбовані двері.

Зал! Рядами стоять стільці. На кількох бокових дверях написи: «Запасний вихід».

— Скільки місць?

— Та малувато. Всього 500. Оце — два ряди для стахановців!...

Простора сцена... Декорації... Так і здається, що от-от вийде на сцену Іван Сергійович Паторжинський і гримне:

Ой, видно село,
Колгоспне село, під горою!..

Свої артисти, співці, музиканти зростають у Галиці. Бувають вечори, коли сюди приходять усі 15 колгоспних гармоністів. Про те, як вони грають, найкраще нам сказав колгоспник Семен Якович Дяченко:

— Так грають, що іду, буває, з ферми і не можу не зайти. Тягне, і годі! Натура в мене така, що маю слабість до музики. Захочу, щоб хоч одного гопачка з молодими вдарить. Маю охоту піти і в самодіяльність, та баба вдержує:

— Їздитимеш, — каже, — тоді то на районні, то на обласні олімпіади, а я — сиди... — Словом, тормозить. Та я її все-одно умовлю!..

Розмову про клуб завершив бухгалтер артілі. Піднісши пальця вгору, він майже вигукнув:

— 150.000! Такі витрати на клуб! Така наша колгоспна Галиця!

III

Ще в сільраді нам навели одну інтересну деталь. Сватають галицьких наречених женихи здебільшого з інших сіл і колгоспів.

Ото ж ми й питаємо голову артілі:

— Значить, забирають од вас дівчат?

— Ні, — каже, — не забирають, а навпаки: женихи сюди перевозяться, пристають у прийми. Горнуться не тільки до наших дівчат, а й до нашої артілі. Не дівчина йде до свекрухи, а жених до тещі.

За кожною нареченою тут велике придане. 1600 гектарів, 300 волів і корів, 130 коней, 330 овець, 40 вуликів бджіл, сад і інші багатства. В наступному році Галицю освітить електрика, запрацює потужний радіовузол. Тому ті женихи так і мітять до Галиці переселитись. Сім'я ланкової Оксани Півненко одержала на трудодні більше півтори тонни зерна, три тонни картоплі. Сім'я Юхима Леонтійовича Прядки (який теж прийняв у хату зятя) — дві тонни зерна. А знатні ланкові Марія Сірик, Ганна Загній, Уляна Горбач?.. Одним словом, правильно говориться в тій новій колгоспній пісні:

У хорошую артіль, дівоньки-подруги.
Поспішають женихи з усієї округи.

Степан ОЛІЙНИК.

□

УКРАЇНА МАЄ СЛОВО

Коли десь в Нью-Йорку слово
Надається Україні,
Уолл-стріт тоді готовий
Знищить нас в оскаженінні.

Може слово ж полетіти
За моря, за океани,
Очі людові одкрити,
Чесних звести з омани.

В Раду вводити Безпеки?
Україну? — Забагато!
Зразу ж негрові і греку
Стане волі вимагати!

Що для нас пани б хотіли?
Щоб волам хвости крутили
Та були в них як васали,
А вони б про нас писали:

Що, мовляв, сучасний Київ
Схожим буть на хутір мріяв,

Скрізь, мовляв, там на бульварах
Запорожці в шароварах.

А поглянеш на Хрещатик —
В плахтах повно там дівчаток,
І селян із очкурами
Біля Золотої брами...

...Україна має слово:
— Ми давно не ті, панове!

Мужній голос долинає
За моря, за океани,
Чесним очі одкриває
І виводить із омани.

— Між братерських ми народів
Ростемо усім на подив.

Хто ж з вас бачив сталевара
В допотопних шароварах?

Хто не зна за океаном,
Чим відзначився Стаханов?

Чесний світ хіба не знає
Слави нашого Мазая?

Воля в праці невгасима
В Запорожця Герасима!

У сім'ї у вольній новій
Отакі в нас запорожці!
І за це ви нас, панове,
Утопить готові в ложці.

Та, як кажуть наші люди,
Не від вас сіє залежить.
Як ми хочем — так і буде,
Бо майбутнє нам належить!

Дм. БІЛОУС.

КРАМАР

Закреслений радянською владою.

ОСЬ ЧОГО ВОНИ СМІЮТЬСЯ

perec-ua.
perec-ua.

ГОВОРИЛА СТАРА, ПОКИ Й ДУБА ДАЛА

Директорія віддає себе під протекторат Франції і просить представників Франції взяти на себе керівництво Україною в галузях військовій, дипломатичній, політичній, фінансовій, економічній та судовій...

(З ноти ДИРЕКТОРІЇ французькому командуванню в Одесі. Лютий 1919 р.).

Справді Україна — це справа моїх рук.

(Генерал ГОФМАН, начальник штабу східного фронту, 1919 р.)

«Ми зайняли найродючіші землі — Україну. Там, на Україні, там є все: яйця, масло, сало, пшениця і в кількості, яку важко собі уявити. Ми мусимо зрозуміти, що все це віднині і навіки наше, німецьке.

(З виступу ГЕРІНГА 4 жовтня 1942 р.)

Шлях до панування німців над цілою Європою веде через підкорення Східної Європи. Тут величезні простори, тут землі, сировина, хліб, тут Україна — батьківщина германців, колишня держава готів і варягів. І тут, на Сході Європи, в урожайній і неосяжній Україні—наша будучина. І тут ми розживемось у добробуті і достатках та швидко й розмножимось...

(Літо 1942 р. З німецьких газет під час наступу на Сталінград).

Тепер нам Чорне море по коліна.

(З виступу ГЕББЕЛЬСА)

НЕСТОР НЕТОПИСЕЦЬ

Мал. С. Самума

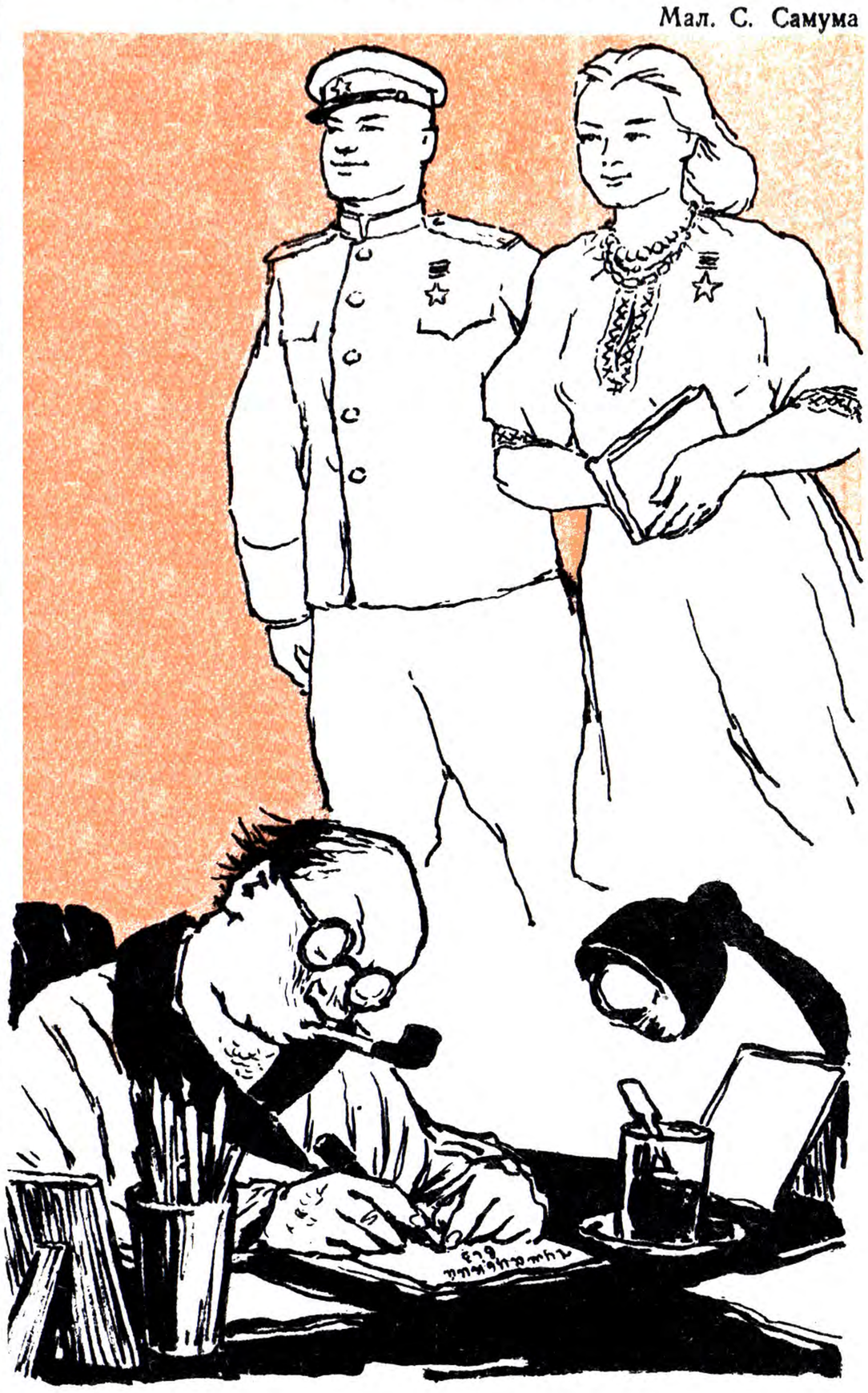

Герої не його роману.

ЛИСТ

РЕКТОРУ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ ПРОФ. ФЛОЙДУ СТОВАЛЛУ ЗА ОКЕАН

Ми сповнюємось гордістю при згадці, що у нас більше автомобілів і телефонів, ніж у всіх інших народів взятих разом...
Проф. Флойд СТОВАЛЛ, автор книги «Американський ідеалізм».

До січня 1948 року, коли на території, яку займає навахо*), випаде сніг, багато дітей і старих людей загине від голоду і холоду...
Журнал «Тайм».

Професоре, я знаю, що таких,
Як ви, творців жахливо підлих книг,
Мислителів з пустими черепами,
Не розтривожиш щирими словами,
Словами правди гнівної,
а все ж
Пишу листа, бо там, за океаном,
Не всі живуть підступністю, обманом
І міражами атомних пожеж.

Професоре, візьміть автомобіль,
Яких у вас багато так,— і птахом
Летіть туди, де племені навахо
Лежить земля.

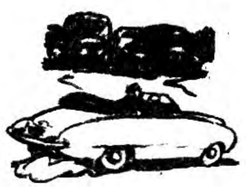

Невже жахливий біль
За горло вас холодними руками
Не схопить там, серед старих хатин,
Що потонули в мороці долин,
Зруйновані, з побитими шибками!

Там матері в них рвуть від горя коси
І, підійнявши руки до небес,
Клянуть у гніві ваш «прогрес»
І ваші хмарочоси!

Ви скажете презирливо: «Вони
Не мають права жити, дикуни...
В них шкіра темна...»

Дика ця «доктрина» —
То їхніх мук нечуваних причина,
Причина бід,
причина сліз —
Такий він, ваш «ідеалізм».

Жалію тих, чиї уми
Ви заливаєте отрутою дурману —
Ті, що повірять вам, людьми
Ніколи справжніми не стануть.

Є чим гордитися — «машини... телефон...
Американський «рай»...
Професоре!.. Для кого?
Одній акулі — доларів мільйон,
Мільйонам скривджених — нічого.

О, схаменіться, ви, не каркайте, ворони,
Нас не здивуєте, бо знає цілий світ,
Що боком вилізуть
вам ваші телефони,
Коли ви з жил людських
для них зробили дріт!

Ви чуєте, заморські потвори;
Вам боком вилізуть
й хвалені ті «мотори»,
Бо не бензин у них,
а кров людська і піт.

На цім, професоре, кінчаю...
Шлю привіт
Усім, хто вас прокляв, нікчемні посіпаки,
Апостоли брехні, безсовісні писаки,
Хто ненавидить ваш
продажний, підлий збрід.

П. ГЛАЗОВИЙ,
студент Криворізького Педагогічного інституту.

*) Індійське плем'я.

ЧОРНОСОТЕНЕЦЬ

Закреслений радянською владою.

Редактор Ф. МАКІВЧУК РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Остап ВИШНЯ, Я. ГАЛАН, О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ.

Адреса редакції: Київ, Коцюбинського, 7, тел. 5-30-31, 4-65-56 дод. 59. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Видавництво ЦК КП(б)У «Радянська Україна».

Журнал «Перець» № 1. (132) (на украинском языке). Підписано до друку 6.I.1948 р. Стат. формат 72×100 см. 1 друк. арк.

БФ 00073. Друкарня в-ва ЦК КП(б)У «Радянська Україна». Київ. Прозорівська. 59. Зам. 4070. Тираж 50.000 прим.

Відсканував і опрацював Олег Леськів
http://perec-ua. livejornal.com

ЄДИНИЙ ПОТІК СКОРОПАДСЬКИХ ФІГУР

Мал. О. Козюренка

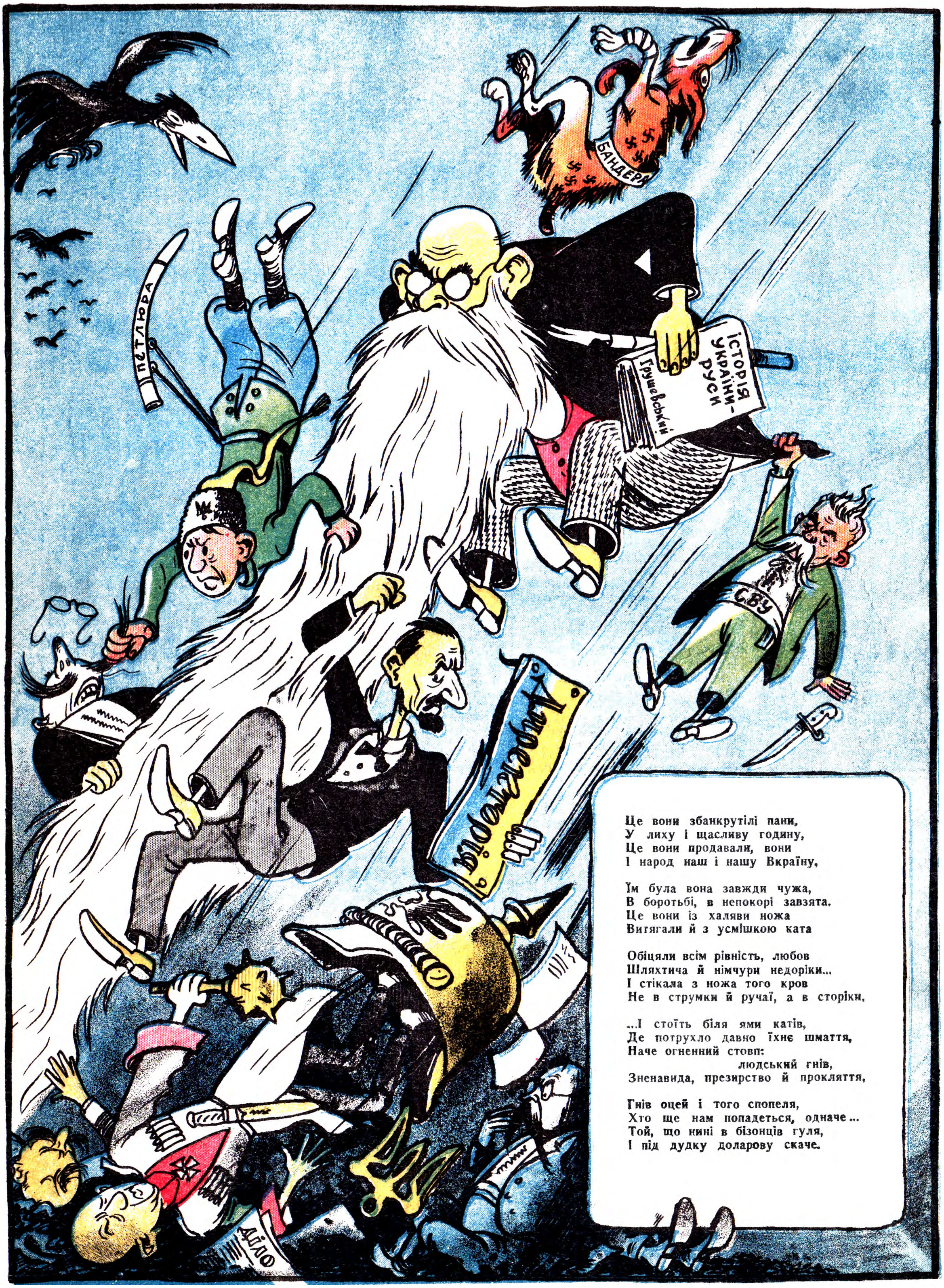

Це вони збанкрутілі пани,
У лиху і щасливу годину,
Це вони продавали, вони
І народ наш і нашу Вкраїну,

Їм була вона завжди чужа,
В боротьбі, в непокорі завзята.
Це вони із халяви ножа
Витягали й з усмішкою ката

Обіцяли всім рівність, любов
Шляхтича й німчури недоріки...
І стікала з ножа того кров
Не в струмки й ручаї, а в сторіки.

...І стоїть біля ями катів,
Де потрухло давно їхнє шмаття,
Наче огненний стовп:
людський гнів,
Зненавида, презирство й прокляття,

Гнів оцей і того спопеля,
Хто ще нам попадеться, одначе...
Той, що нині в бізонців гуля,
І під дудку доларову скаче.